

אוסף סיפורים שח

מתוך "ליקוטי שמואל"

עורך ומלקט: ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

אני ה' - נאמן לשלם שכר (מתוק מדבש - הרב ברוך בוקרה שליט"א, גיליון 242)

ובעניין זה אבקש לשתף את הקוראים היקרים בסיפור אישי של השגחה פרטית :

תקופת הקורונה הייתה (ועודנה) תקופה מאוד לחוצה . השיא היה בתקופה שלפני חג הפסח, המשק נסגר , גורשנו מבתי הכנסת לתפילות בבתים, ההכנות לפסח היו מלוות בחשש שלא נידבק בנגיף חלילה, כל טלפון לא מזוהה היה חשוד שאולי זה ממשרד הבריאות, עם הנחייה להיכנס לבידוד היות ושהינו בקרב חולה מאומת במהלך אחת היציאות שלנו לקניות וכיו"ב .

בשיעורים ובגיליון (ויקרא) דלינו ממקורות חז"ל עצות כיצד להינצל מחולי המגיפה. בין היתר הבאנו את המעשה המובא בגמרא (תענית כא', ב'): במחוז סורא שבבל הייתה מגיפה (דבר) ורק בשכונה שבה גר רב (גדול אמוראי בבל) לא הייתה מגיפה. כולם חשבו כי הזכות של רב היא זו שהצילה מן המגיפה. והראו להם בחלום כי אמנן זכותו של רב היא גדולה, אך מה שהציל אותם זו זכותו של יהודי שהיה משאיל כלי חפירה לצורך חסד של אמת (קבורה) ובזכותו ניצלה כל השכונה . ולכן יעצנו לכולם להרבות במעשי חסד (גם מתוך הבתים): חסד עם בני ביתנו בעזרה הדדית ובעידוד. טלפונים וחיזוק אנשים בבידוד וחולים ועוד כיו"ב... וכך אכן השתדלנו לעשות בביתנו.

יום אחד נודע לי על חבר ירא שמים שחלה ונמצא בבית חולים (ולאחר מכן עבר למלונת) התקשרתי אליו מידי פעם , שאלתי בשלומו והצעתי את עזרתנו לו ולמשפחתו ששהתה בבידוד בכל הנדרש, ואף שלחנו להם ספרי קריאה לילדים . ברוך ה' הוא החלים וחזר בשלב מסוים לביתו . ביום שני י' באייר חזרתי לעבודתי בסייעתא דשמיא , בסוף יום העבודה חזרתי לביתי ואז גיליתי כי תעודת הזהות שלי נעלמה... ניסיתי לחפשה בבית אך לא מצאתי. עברתי על כל מסלול ההליכה שעשיתי מהבוקר אך לא מצאתי. למחרת התקשרתי למשטרת חדרה (כי ע"פ החוק על המוצא להעביר את התעודה למשטרה) אך נאמר לי כי לא נמצאה התעודה . קראתי את הסגולה 'אמר רבי בנימין'... והשלכתי את יהבי על ה' יתברך מתוך אמונה ובטחון שהכל לטובה ובמקביל נערכתי להודיע ל'רשות האוכלוסין' על אובדן וביטול התעודה ולשלם 120 ₪ על הנפקת תעודה חדשה אך התברר כי עדיין אין קבלת קהל עד להודעה חדשה .

למחרת חזרתי לעבודה והנה לאחר כמה שעות קיבלתי טלפון מביתי והודיעו לי כי התעודה נמצאה והושבה לביתי. ומי מצא אותה? אשתו של אותו חבר שחלה בקורונה והחלים ... כאשר התקשרתי להודות לאותו חבר התבררה לי עוצמת ההשגחה הפרטית, האישה נכנסה 'במקרה' להטעין את כרטיס ה'רב קו' במשרד התחנה המרכזית בחדרה וזאת כיוון ש'במקרה' לא היה ניתן להטעין ע"י המכונות האוטומטיות . ואז פונה אליה הפקיד ושואל: 'סליחה, מישהו מצא כאן בתחנה תעודת זהות של אדם חרדי, תראי אולי אתם מכירים אותו?' הוא מראה לה את התעודה והיא אומרת לו 'בוודאי שמכירים' וכך חזרה אלי התעודה . אמנם יתכן שהתעודה הייתה מגיעה אלי בדרך אחרת אם הפקיד היה מוסר למשטרה וכיו"ב... אבל אני נפעמתי מעוצמת ההשגחה הפרטית וצירוף המקרים המדהים. שדווקא אותה משפחה שאיתם גמלנו חסד היא זו שנשלחה כדי להחזיר לנו בחסד .

אחים יקרים! 'אין עוד מלבדו ואפס זולתו'... הקב"ה הוא המנהיג של כל העולם והוא שמסובב ומשגיח באופן פרטי על כל אחד ואחת. זו הייתה תכלית 'יציאת מצרים' וזו היא תכלית יציאתנו מן ה'קורונה'. אם נשכיל להתחזק באמונה ובקיום המצוות לא נצטרך עוד 'קורונה' ולא נצטרך עוד איתותים מלמעלה.

הבול וחילול השבת [מתוך 'אוהל מועד'-הרב יאיר וינשטוק]

סח כ"ק האדמו"ר מלעלוב שליט"א: אברך שהיה אצלי סיפר לי סיפור ששמעו מפי בעל המעשה בעצמו, היושב כיום בבית כלא בארה"ב. אותו אברך אמריקאי, לאחרונה - לדאבון לב - נגזר עליו בבית המשפט בארה"ב עונש כבד, מאסר של שמונה וחצי שנים בבית כלא. ולפני כשנה החל לרצות את עונשו בכלא. קשה לתאר את מצבו הקשה של אותו אברך [-מנחם שמואל בן טויבע - שהשיל"ת יחוס ויחמול עליו, שיצא במהרה מאפילה לאורה ומבור כלא לחירות, אמנ!]. אברך זה הוא היהודי היחידי הנמק באותו בית כלא, שכולו עבריינים מן הסוג השפל והנמוך ביותר.

בבית הכלא, האסיר מאבד את כל זכויותיו... עד כדי כך שאחד מהחוקים בכלא הוא, שבבגדיו של אסיר אסור שיהיה שום דבר - הכיסים שלו חייבים להיות בכל עת ריקים לחלוטין ... והנה, יום אחד בבדיקה שיגרתית נמצא בכיסו של אותו אברך-אסיר לא פחות ולא יותר מאשר: בול... בול דואר שהחזיק לצורך שליחת מכתב לבני משפחתו או לחברים. בחדרו של האסיר מותר לו להחזיק בולים כאוות נפשו, אבל בכיס... איסור חמור בהחלט! וכיון שבבתי הכלא הפדרליים בארה"ב, מענישים בכל חומר הדין אפילו על העבירות הקטנות ביותר, כמו החזקת בול בכיס. תיכף ומיד הביאו אותו לפני שופט על 'העבירה החמורה' שעבר.

היה זה ביום שישי אחרי הצהריים סמוך לזמן הדלקת נרות. השופט התעכב ונכנס לדיון מאוחר כאשר השבת כבר ממשמשת לבוא. הוא עיין בתיק ואחרי כמה דקות חרץ את דינו של האסיר היהודי דנן: "ארבע עשר יום לא תוכל לצאת מתא הכלא שלך!". [יש להדגיש כי באופן כללי, האסירים יכולים לצאת מתא הכלא שלהם לחדר האוכל. וכן לחלץ קצת את עצמותיהם בחצר תחת כיפת השמיים, וגם לשוחח בחברה לזמן קצר, ויש כאלה שמתירים להם לשחק. אמנם הם סגורים בתא המאסר בכלא, אבל מדי יום יש לכל אסיר זכות לצאת מחדרו כמה פעמים ביום וכך הוא מקל במקצת על הרגשתו הנוראה שנשללה ממנו החרות]. האסיר דנן שמע את פסק הדין, ואין צריך לומר שהדבר לא גרם לו שמחה וגיל... כעת היה עליו להיות בכלא אמיתי שבועיים ימים - כלא בתוך כלא. לא לצאת מתא הכלא הקטן 14 יום. אבל בכך עדיין לא הסתיים העניין. השופט מבקש מהאסיר לחתום במו ידיו על פסק הדין, לאשר שהוא מודע לכך שעבר על חוקי הכלא והחזיק בכיסו בול, ומכיוון שכך, נגזר עליו 14 יום מאסר בתוך מאסר.

מיודענו מסתכל בחלון ורואה שהשמש שקעה וכבר מזמן נכנסה שבת. השמיים כבר השחירו, זה כבר ליל שבת. אי לכך נענה ואמר לשופט: "צר לי, אבל אינני יכול לחתום, אני יהודי ותורתנו הקדושה אוסרת עלינו לעשות מלאכה בשבת, וחתימה שלי על מסמך היא מלאכה". השופט לא האמין למשמע אוזניו. האסיר מתחצף! הוא נזף באסיר בחומרה: "אתה חושב שזה משחק? אתה הרי יודע שאתה בבית הסוהר, וכאן ישנם חוקים אחרים מאשר בחוץ. אפשר לתת לך עונשים חמורים. אני מבקש ממך שתחתום תיכף ומיד על המסמך. בלי להתחכם". האסיר היה צריך תעצומות נפש מיוחדות אבל הוא ענה לשופט בעוז: "אני לא יכול לחתום, אני יהודי!". השופט החל להשתמש בשפת האיומים. "שמעני היטב", אמר לאסיר. "אם אתה לא חותם כאן ועכשיו, עונשך יחמר מאוד ואחרי שבועיים של הסגר גמור בתא הכלא שלך, אתה תוכנס לצינוק למשך שלושים יום [צינוק' הוא סוג של תא מאסר קטן וחסר חלונות, מתחת לפני הקרקע. צינוק משמש בעיקר לכליאה בבידוד, צורת ענישה שבה מונעים מאסיר כל מגע עם אנשים מלבד

סוהרים ואנשי רפואה . צורת ענישה זו נחשבת לבין הקשות ביותר בכלא. אור השמש לא מגיע לשם , ולעומת זאת יש שם סבירות גבוהה לרחישת בעלי חיים מאוסים כמו עכברושים וכדומה] מיודענו הזדעזע מהאיום המפחיד. הוא הבין שהשופט לא מדבר דיבורים בעלמא, אלא יממש בכל חומר הדין את ההבטחה ואחרי שיסיים שבועיים של כלא לפניו מכלא, עוד יתגעגע לעונש הזה כאשר יוכנס לצינוק תת-קרקעי. לרגע עברה בו מחשבה: 'הרי אם אהיה בצינוק 30 יום, לא אוכל להניח תפילין, ואולי יש היתר לחתום בשבת כדי למנוע מצב של אי הנחת תפילין למשך חודש שלם'. אבל ברגע הבא , דחה את המחשבה הזאת. 'אין זה מתפקידי לעשות חשבונות כאלה', אמר לעצמו, 'חילול שבת הוא החמור מכל'. '! אני מצטער', אמר לשופט באומץ לב, "אסור לי לחתום בשבת. אני יהודי והתורה שלי אוסרת עלי את הדבר הזה באיסור חמור, אתה יכול לעשות בגוף שלי מה שאתה רוצה אבל הרוח שלי אינה בידך". "השופט ניסה למצוא מוצא מן הסבך. "אני מבין את הבעיה שלך", אמר לאסיר בשמץ מפתיע של אנושיות, "אתה מתבייש לחתום בנוכחותי. ובכן, אני אצא מהחדר וכעת כאשר אף אחד לא יהיה כאן, אתה יכול לחתום ברוגע וכאשר אחזור לכאן תן לי את המסמך החתום". "לא, לא! לא בזה המדובר! חבל על הזמן שלך וחבל על היציאה שלך מהחדר", אמר מנחם שמואל בתקיפות, "אני לא הולך לחתום. "! אבל השופט נשאר בשלו. הוא יצא מהחדר לכמה דקות כדי לאפשר לאסיר לרדת כביכול מן העץ של התעקשותו התמוהה, שעלולה להמיט עליו עונש הרבה יותר גרוע. אבל מנחם שמואל היה 'רא שמים' באמת ובתמים והוא לא חתם. כאשר שב השופט לחדר וראה שהמסמך נותר לא חתום, עלה כל הדם לראשו והוא חרץ את דינו: "14 יום סגור ומסוגר בתא הכלא ו-30 יום בצינוק. " מי שלא היה בתא כלא בארה"ב אינו יודע על מה מדובר . בתי הכלא בישראל הם מלון חמישה כוכבים לעומת תאי הכלא בארה"ב. אבל אפילו בבתי הכלא הממשלתיים של ארה"ב, לכל אסיר יש כמה שעות של חסד ביום, כאשר הוא מורשה לצאת מהתא הקטן לחדר אוכל ולחצר, לראות קצת את כחול השמיים. אבל מנחם שמואל יושב מסוגר ומוחלט בתא כלאו אין יוצא ואין בא. הימים עברו באיטיות מרגיזה , וכל רגע היה ארוך כמו הגלות. הוא חיכה בקוצר רוח לסיומו של השלב הראשון בעונש גם כאשר ידע כי ההמשך יהיה גרוע פי כמה וכמה .

והנה, באחד הימים הוא שומע קולות משונים בחלל הכלא מחוץ לחדרו. לא ידע ולא הבין מה פשר הקולות. מהומה גדולה התחוללה שם. קולות וצעקות עד לב השמיים. מכיוון שלא היה יכול לצאת מחדרו ולא ראה אף אחד, לא ידע מה פשר המהומה הגדולה שהתחוללה. בקיצור... סוף סוף עברו להם 14 הימים הקשים והדלת נפתחת, ומנחם שמואל יכול כבר לצאת, ואז הוא רואה אסיר אחר, שחור, גבה קומה ובעל גוף רחב ביותר, עומד בפתח החדר ומחכה לו". אתה היהודי?", הוא פונה אליו, "היית נעול בתא שלך שבועיים" - "? נכון" - ".האסירים האחרים לא ידעו את זה, לא הבינו לאן נעלמת . אתה יודע מה התחולל כאן בהיעדרך" - "? לא". "! אז אני אספר לך", אמר השחור בהתלהבות, "המהומה הזאת הייתה בגללך" - "! מה? למה ?"! אני אספר לך. אתה היהודי היחיד כאן בכל בית הכלא, ויש לך משקפיים עם מסגרת מזהב. היה כאן אסיר אחד, שחור גם הוא, מר נפש, שיושב כאן במאסר עולם, ואין לו מה להפסיד. הוא החל לדבר נגדך, שיש לך משקפי זהב, וליהודים יש את כל הכסף שבעולם וצריך לחסל אותם וכו , הוא השיג סכין חדה ורצה לחסל אותך עם הסכין. הוא תר אחריו וחיפש אותך בכל מקום בכלא ולא מצא אותך, כי היית כלוא בחדר. ואז תוך כדי שהוא מחפש אותך עם הסכין, פרצה קטטה בינו לבין שני אסירים אחרים והם חיסלו אותו ושלחו אותו מן העולם. כעת הוא כבר לא יוכל לעולל לך כל רע. "...האסיר השחור הגברתן התקרב אליו ופניו שופעות ידידות". אני רואה שבגלל שאתה יהודי, הא-לוקים שומר עליך ועוזר לך. שדווקא בגלל שהיית סגור כאן, ניצלת ממוות וודאי. לכן מהיום והלאה אני השומר שלך כל הזמן, ותמורת זה אתה תספר לי על הא-לוקים ותדבר איתי בענייני אמונה. "...

בסופו של דבר גם עונש הצינוק בוטל, בהתערבותם של בני משפחתו של האסיר שהפעילו קשרים עם שלטונות הכלא וגאלו את מיודענו מהעונש הנורא . בתום הסיפור הוסיף כ"ק

האדמו"ר מלעלוב שליט"א: "יהודי זה מסר עצמו על קדושת השבת, ועמד בניסיון קשה מאוד ולא חתם, ודווקא בגלל העונש שקיבל ניצל ממוות. ונשאלת השאלה: מה הניסיון שלנו? מה הניסיונות שאנחנו עוברים לכבוד שבת? הלא אין אצלנו מצב שמכריחים אותנו לחלל שבת וכדו'. אבל באמת אנחנו צריכים לדעת שהניסיונות שלנו בשמירת השבת הם - לקדש את יום השבת, לכבדו ולטהרו, לעסוק בתורה, להתפלל בכוונה, ולנצל את השבת להתעלות רוחנית. שבת היא עונג, וצריך לכבדה במאכל ומשתה וכו', אבל אסור לשכוח שזה לא העיקר, יש מעבר לזה - 'שבת נועם הנשמות', בשבת יש סייעתא מיוחדת לזכות לעונג רוחני, להרגיש את ה- להתענג על ה', ליהנות מהחיבור עם הקב"ה. וגם אם צריך להשתדל במסירות נפש להגיע לזה, צריכים אנו להתאמץ, ואז נזכה שהשי"ת יברכנו בברכת השבת, לברכה והצלחה בכל העניינים."

המזרן לא למכירה (הרב אלעד גרין)

את הסיפור הנפלא הבא סיפר יהושוע די נור, שפגש בכנס עסקים שבו השתתף בחור צעיר שסיפר לו על סבא רבה שלו : ליאון, היגר לפני כמה שנה מלבנון לקנדה. הוא התבסס בעיירה קטנה באונטריו, ופתח שם חנות קטנה לממכר כלי בית ומוצרים קטנים. את ביתו מיקם בקומה השנייה מעל החנות הקטנה ושם נולדו לו אחד עשר ילדיו . השנים חלפו, הריהוט בבית הלך והתיישן ומידי פעם העירה האישה 'שאם היה מתאפשר לקנות מזרן חדש זה היה דבר טוב'. בוקר אחד נסע מר ליאון לעיר הגדולה הסמוכה ורכש מזרן מודרני – יחסית לאותם ימים כמובן. הוא חזר לחנות והמשלוח הגיע בצהריים. ליאון ביקש שיניחו את המזרן בכניסה לחנות, הוא עלה וסיפר לאשתו בגאווה על המתנה – והמתין לילדיו שישובו ויעזרו לו להעלות את המזרן הביתה .

שעת צהריים, נכנס לקוח לחנות ושואל אם המזרן למכירה . ברור שלא, זאת הרי מתנה לגברת, "המזרן לא למכירה" השיב נחרצות . כעבור כמה דקות נכנס לקוח נוסף ושאל על המזרון. גם הוא נענה בשלילה . הלקוח השלישי היה עקשן. הוא לא קיבל את ה"לא", והציע מחיר יקר. גבוה בעשרות אחוזים מהמחיר שליאון שילם בעבורו . בחנות מוצרי הבית שולי הרווח היו נמוכים מאוד. פתאום מגיע קונה ומציע לו רווח משמעותי. ליאון היסס מעט, והלקוח העלה עוד את המחיר. לאון לא עמד בפיתוי – ומכר את המזרן .

חלפו מספר שעות ואשתו לא הבינה לאן נעלם המזרן החדש . היא כבר זרקה את הישן, על מה היא תניח כעת את ראשה ? וליאון לא ידע את נפשו מרוב מבוכה. הוא מספר לה בגמגום , "כמה אנשים התעניינו במזרן, הציעו לי מחיר גבוה בכמה מונים מהעלות... אז מכרתי למרבה במחיר... אני... כל כך מצטער..." איך היא אמורה להגיב? טרוניה? תסכול? שבועיים להחמיץ פנים או מריבה ופיצוץ ? ואם היא תתלונן, איזו ברירה תהיה לו? ליסוע שוב ולקנות את המזרון ... אבל, מספר אותו איש עסקים צעיר, סבתא רבה שלי לא נזפה . היא שתקה. מעכלת את המידע ואז" ..אם שולי הרווח כה גדולים", היא אומרת לסבא רבה שלי, "לך מחר עם הכסף שהרווחת – קח אולי גם מעט אשראי, וקנה כמה מזרנים כאלה ותתחיל למכור אותם כאן בחנות !"

היא לא רק הבליגה והתגברה על הכעס, היא אפילו חשבה צעד קדימה ! מה הסוף ? חלפו מאז בדיוק מאה שנים, ומהמזרן שנשען בכניסה לחנות הקטנה, ומאותה התאפקות – וכמובן מיושרתו של אבי סבי , ומחוכמתו, ואין סוף סייעתא דשמיא – כמה רשת החנויות ליאונ'ס –

אחת מרשתות הרהיטים הגדולות ביותר ברחבי קנדה, רשת שנסחרת בבורסה של טורונטו בשווי של קרוב למיליארד דולר קנדי !

המעלית (באר הפרשה).

סיפר הגה"צ רבי אלימלך בידר-מן שליט"א: שמעו נא למעשה נס ופלא שאירע ממש לאחרונה (תשע"ט).

באחד הבניינים שברח' שד"ל בבני ברק דרים שני שכנים. זה מכבר היה דר מלמעלה יהודי מבוגר בעל ממון, ומתחתיו אברך מן השורה. כשבא האברך לדור באותו הבניין היה הדבר על תנאי שעליו להשתתף בביטוח של המעלית, וסך הכל עליו לשלם בכל חודש 500 שקלים (סכום מכובד אצל אברך מן השורה), מה גם שהמעלית הייתה נשברת ומתקלקלת כל 'שני וחמישי' (ועלות התיקונים לא הייתה בכלל שירות הביטוח). והאברך היה משתתף בהוצאות כי כך הותנה עמו – אעפ"י שלא היה לו כל צורך במעלית (שהרי הוא דר בקומה התחתונה). (כל זה נמשך כשבעה חדשים, אז נסתלק לעולמו השכן שממעל והדירה נשארה ריקה, מלבד איזה שיעור תורה שקיים שם הבן מפעם לפעם – לעילוי נשמת אביו המנוח בעל הדירה.

לאחר כמה שבועות נשברה המעלית באופן שהוכרחו להחליף בה חלקים רבים – בסך עשרים אלף שקלים. נענה האברך: עד כאן! כי כבר אין במעלית צורך נחוץ כל כך, וה-20,200 שקלים שבין כך אינם תחת ידי יישארו בידי בעל הגמ"ח ... כעבור מחצית השנה (לפני כחודש ימים) 'נזכר' לפתע בנו של המנוח ז"ל שיש מעלית בבניין, והיא דורשת תיקון. לפליאת השכן – האברך, מה יום מיומיים? והרי זה כששה חדשים עומדת לה המעלית בקומה העליונה בדלתיים פתוחות ואין לה כל דורש ומבקש, מה לך כי נזכרת בה, מדוע לבזבז סתם עשרים אלף שקלים? – אמר לו הבן: "הרי ידעת שבזמנים קבועים יש בדירת אבי שיעור תורה, ואולי בקרוב אשכיר את הדירה, על כן, ראשית דבר הנני רוצה להעמיד את המעלית על תילה ולתקנה". וכל כך בער בו העניין, עד שהזמין בו במקום טכנאי מומחה למעליות.

היה זה בשעה 11:00 בבוקרו של יום. הטכנאי הגיע, פנה אל הקומה העליונה שכפי הידוע המעלית עומדת שם בדלתיים פתוחות, ולתדהמתו היא סגורה ונעולה. מיד פרץ אותה הטכנאי, ומצא בה נער, ילד קטן היושב על רצפת המעלית כשהוא לכוד בה זה כשעתיים! כי בבוקר בהליכתו לבית תלמודו הייתה השעה מוקדמת, ונכנס לשחק באותה מעלית, ומשנכנס ושיחק בכפתוריה נסגרה עליו הדלת. צעק הנער ואין מושיע לו, כי רק שכן אחד – האברך הנ"ל דר באותו הבניין, בקומה שמתחת, ולא נשמע קול הנער ...

ראה כמה סיבב הקב"ה והכניס לפתע אחר ששה חדשים 'ברען' (תבערה) בבנו של המנוח לתקן את המעלית תיכף ומיד, ואין כאן כל הסבר אחר, רק לומר שהקב"ה בורא ומנהיג את העולם, וסיבב כל זה להציל נפש אחת מישראל.

הקפות במערה (על-פי ספר מירון)

"אין בידי לעשות דבר", פכר הרופא את אצבעותיו בחוסר אונים. הוא גחן שוב לעבר מיטתו של החולה הכחוש, היטה אוזן לנשימתו, בחן את פניו החיוורים, והבעת פניו הקודרת נותרה בעינה.

זה היה בטבריה, לפני כמאה שנים. הבחור היה בנה היחיד של אישה אלמנה. הוא היה הדבר היחיד שנשאר לה, אחרי שאיבדה את בעלה. ועכשיו הבן הזה שוכב על ערש דווי.

טבריה של אותם ימים הייתה מלאה תלמידי-חכמים וחסידים נקיי דעת. הללו פתחו בתפילות ובתחנונים בתקווה לעורר רחמים על החולה. רבים התכנסו בבתי הכנסת, קראו ברגש פרקי תהילים, נדבו לצדקה לזכותו.

משלחת של מתפללים יראי ה' השתטחה על קברו של התנא רבי מאיר בעל הנס. היו שהלכו לעוד קברי צדיקים הטמונים בעפרה של טבריה. אלא שנראה היה כי שערי השמיים נעולים. מחלתו של הבחור גברה מיום ליום. הוא היה מוטל חסר אונים, קודח מחום והכרתו מעורפלת.

"ניסע למירון בל"ג בעומר!", הציע מישהו מקרובי משפחתו של החולה.

זיק של תקווה ניצת בעיניה הכבויות של האם האומללה. "למירון?", חככה בדעתה.

"בוודאי!", השיב האיש. "ולא ניסע לבדנו, אלא ניקח עמנו את החולה".

כבר אין מה להפסיד, הנידה האישה את ראשה בהסכמה. העלו את החולה עם מיטתו לעגלה והחלו לטפס, במסע איטי וזהיר, בדרכים המפותלות, לעבר קברו של התנא האלוקי רבי שמעון בר-יוחאי.

בדרך עצרו בצפת, לשאול בעצת רופאים שהתגוררו בה. גם הללו הביעו את דעתם כי אפסה תקווה להצלת חיי החולה.

היו מזקני צפת שיעצו עצה: "בבית העלמין העתיק של צפת טמונים צדיקים קדמונים. מקובל בשם האר"י הקדוש, שהנפטרים שנטמנו שם קדושים כיוצאי מצרים. שאו את החולה לשם, הקיפו עמו את בית העלמין, ועוררו את ישני העפר שיעתירו רחמים עליו לפני כיסא הכבוד".

הלכו ועשו כדבריהם. ועדיין לא ניכרה שום הטבה בפניו של החולה. נפנו משם והלכו למירון. הניחו את המיטה בפתח המערה, וכשהביטו בפניו של החולה – נמלטה מפייהם צעקת שבר גדולה. שום סימני חיים לא נותרו בו. האלמנה השבורה פרצה בבכי מר, והקיפה את מיטת מחמל ליבה, מתייפחת מרה על האובדן הכבד.

בינתיים נאספו במקום חסידים ואנשי מעשה, שבאו לחגוג את הילולת רשב"י בשמחה, כמיטב המסורת. כשראו את האסון הכבד הצטרפו אף הם לאבל ולנהי.

ואז נשמעו קולות שמחה ושירה מרחוק. שיירה מרובת משתתפים מצפת באה והתקרבה, ובראש התהלוכה הרב הראשי לכל עדות הספרדים בעיר. הללו מפזזים ומכרכרים ומנגנים במיטב כלי זמר, והללו מבכים את הנפטר ומעיניהם ניגרות דמעות שליש.

הפמליה הגיעה אל קבר רשב"י, והבאים הבחינו בהתרחשות החריגה שבפתחו. "מה אירע?", התעניין הרב.

סיפרו הנוכחים כי לפני כמה שעות הובא לכאן חולה אנוש, ושבק חיים על מפתן הקבר, והנה הוא מוטל פה. ציווה הרב: "אנא הכניסו את המיטה למערה ואל יישאר בה איש".

עשו המלווים כפי שציווה. סגר הרב את דלת הכניסה לציון רשב"י, והחל פוסע סביב המיטה, בעודו נושא תפילה. כשסיים להקיפה פעם אחת, פתח בהקפה שנייה, ושלישית ורביעית.

עד זמן מנחה לא פסק הרב מההקפות ומהתפילות. ואז פתח את הדלת, וביקש משמונה תלמידי-חכמים, שהקפידו כל ימיהם על תפילה בציבור, לעמוד עמו סמוך לקבר רשב"י.

הרב קרא: "רבי שמעון בר-יוחאי! הלוא יודע אתה שמן היום שבו התחייבנו במצוות לא החמצנו תפילה בציבור. הנה אנו תשעה מתפללים, ועם הבחור הזה השוכב כאן הננו מניין. אם לא תבקש רחמים עליו, נתבטל חלילה מתפילה בציבור!".

הושיטו המתפללים את ידיהם זה לזה ואמרו: "רבי שמעון! האם תניח שביום ההילולא שלך לא נתפלל במניין?".

הרב הזקן לא השתהה עוד, אלא מיד פתח והכריז: "אשרי יושבי ביתך!", ושמונת המתפללים מחרים-מחזיקים אחריו בדבקות וביראת קודש. כאשר הגיעו לפסוק "קרוב ה' לכל קוראיו, לכל אשר יקראוהו באמת", היה נדמה להם כי קול חלוש בוקע מפיו של הבחור.

השתתקו המתפללים וחידדו את שמיעתם. והנה, נשמעו עתה הברות ברורות יותר: "רצון יראוי יעשה!".

עד סיום התפילה שב החולה להכרתו. נכנסו פנימה תשעה חיים ומת אחד, ויצאו עשרה חיים.

בפתח המערה המתינו בציפייה דרוכה האלמנה השבורה ובני משפחתה, ועימם האורחים שגדשו את המקום. רבה הייתה הפתעתם לגלות שחזרה נשמת חיים לאפו של החולה.

המעשה נפוץ במהירות בין ההמונים הנרגשים, והתפרסם בעיר צפת ובסביבה כולה. הכול שחו על קדושתו של התנא הא-לוקי רבי שמעון בר-יוחאי, שמעשי ניסים פלאיים מעין אלה הורגלו בחלקת מעונו.

התאבדות

"קצתי בחיי", בכה ר' שלוימה את נפשו בחדרו של הרה"ק רבי ישעיה'לה מקרעסטיר. "הייתי עשיר ונכבד בקהילתי, אולם מספר עסקאות כושלות גרמו לי לפשוט רגל. בני הקהילה שהפקידו את כספם אצלי הוציאו עלי לעז ובבת אחת הפכתי לעני מרוד ומנודה.

"אין לי בשביל מה לחיות", ייבב ר' שלוימה בשפל קול. נבוך מרבי ישעיה'לה.

"ישנה בעיה אחת", הביט בו ר' ישעיה'לה בנחת. גורם לר' שלוימה לשאת עיניים אדומות, מיוסרות, תוהות. "כל דרך שבה תנקוט על מנת לעזוב את העולם הזה, תתפרסם. אתה תלך, אולם אשתך ובניך יישארו עם ביזיונות כפולים ומכופלים. כל העיר תדבר על אביהם הנלוז שנטל את נפשו בכפו. האם מגיע להם עוד סבל חוץ ממה שכבר סבלו???"

ר' שלוימה החריש. צודק הרבי.

"אשיא לך עצה טובה", גם לו רבי ישעי'לה לפליאתו המרובה. "לך אל הנהר לטבול ותישאר זמן ארוך מתחת למים. כך לפחות יחשבו שטבעת ולא יבינו מה אירע".

ר' שלוימה הרגיש את קומתו מזדקפת. ידוע ידע שאצל רבי ישעי'לה ימצא פתרון לצרותיו. כמה טוב וחכם הוא הרבי, שאינו מפציר בו לחזור מתוכניתו, אלא אף מייעץ לו על דרכים חכמות...

"אבל עדיין קיימת בעיה", המשיך רבי ישעי'לה לטוות את מחשבותיו בקול. "בימים אלה הנהר קפוא כולו. בעת שתיכנס למים - תצטנן. אתה עלול לחלות"...

ר' שלוימה פרץ על כורחו בשחוק רועם. "רבי, אני מדבר על מוות ואתה מדבר על הצטננות? למי אכפת?"

ניצל רבי ישעי'לה את רגעי ההומור המר והחל לעודד את ר' שלוימה שיגיעו ימים טובים יותר. תחב בכפו חבילת שטרות ולא עזבו עד שקיבל הבטחה שישוב בו מרעיונו הנואל.

"לא יכולתי להניא אותו מן התוכנית כשהיה שבור ומרוסק", הסביר אחר כך הרבי מקרעסטיר, "מוכרח הייתי לגרום לו לצחוק מעט ורק משנפתח לבו יכולתי להרחיב את הסדק הצר ולמנוע את האסון"...

בספר 'אמרי קדוש' לרה"ק רבי אורי מסטרעליסק, דרש בדרך רמז את הפסוק כלפי ביקורת: אם אתה רואה את החבר שלך שחטא במשהו ועליך מוטל להוכיח אותו, עצור לרגע, וחשוב!

הרי הוא לא חטא כדי להכעיס. בדרך כלל הוא אדם טוב. אלא מה, תאוותו התגברה עליו והוא עשה מעשה 'בהמה'.

אתה רוצה 'להכות' את 'נפש הבהמה' שבו. אולם בכך תיטול ממנו את חיותו, את הנאתו. כיצד הוא יוכל להתאושש אחרי שאפילו את הטעם המועט הטוב שהיה לו - לקחת ממנו?

לפני שאתה ניגש להוכיח: "ישלימנה" - תדאג להצטייד ב'חיות' אחרת שתיתן לו את הרצון להתגבר, להתאושש. תן לו חבל הצלה שבו יוכל להחזיק, ואז תוכל לבקר את הנפש הבהמית שבשלה הוא כשל...

כבוד הזולת [מתוך 'פניני פרשת השבוע']

במעלה הגבעה ברחוב מינץ בבני ברק, הנהיג את עדתו כ"ק האדמו"ר מנדבורנה זצ"ל. מחלון החדר בו קיבל קהל, היה ניתן להביט אל מורד הגבעה, ולראות למרחק רב יחסית. עובדה זו, עמדה לצדו ברגע חשוב ומכריע: היה זה כשנכנס אליו יהודי, שבגדיו הדיפו ריח לא נעים במיוחד... בכל זאת, הרבי ישב עמו בסבלנות רבה, שוחח אותו בנעימות, ולא ביקש אפילו לפתוח את החלון. זמן ממושך ישב הרבי בחדר שהפך למצחין מרגע לרגע, אך לא הגיב דבר...

כשיצא אותו יהודי מחדר הרבי, הבחין הגבאי בריח הלא נעים בחלל, ורגע לפני שפתח את החלון לאוורר את המקום, בירר הרבי אם האורח עזב כבר. כשהגבאי השיב שהאורח יצא מן החדר אך הוא עדיין בבית, חיך הרבי ואמר: "אין די בכך, הבה נמתין עוד קצת" - ונותר סובל את הצחנה עוד דקה או שתיים... עתה בישר הגבאי כי האורח עזב כבר את הבית. שוב אמר הרבי: "אין בכך די, הוא עדיין עלול לבדוק... נמתין עוד קצת..." - והמשיך לנשום את הריח הלא נעים, למרות שהדבר העיקר עליו מאד... ושוב שאל הגבאי: "הוא כבר ממש הרחיק מכאן, אפשר כבר לפתוח את החלון?". "השיב לו הרבי: "תבדוק נא עד קצה האופק, עד קצה הרחוב

למטה, תראה אם עדיין רואים את דמותו. אולי ייסוב לאחור, אולי יראה שהחלון נפתח לפתע, ויבין שהעיק עלי בניחוחותיו... אסבול את הריח הנורא עוד כמה דקות, כדי למנוע כל סרך פגיעה באותו יהודי אם יסתובב לאחור. "... עוד כמה דקות חלפו, ודמותו של אותו יהודי נעלמה. רק אז נפתח החלון למלוא אורכו ורוחבו, והרבי הצליח לנשום לרווחה - תרתי משמע ...

את הסיפור שמענו מפי הגבאי, וללמדנו בא: הערך העליון של כבוד הזולת עשוי להיות כרוך באי נעימות, ועדיין - כדאי להקפיד על כבוד הזולת, כדאי להשקיע מחשבה למנוע כל פגיעה בו!.